HE 59/2016 vp / asiantuntijalausuntopyyntö

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista sekä valtion yhteisten tieto- ja viestintäteknisten palvelujen järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Uudenmaan liitolta kirjallista asiantuntijalausuntoa otsikossa mainitusta asiasta.

Ehdotetulla lailla kootaan hallinnon yhteisten sähköisen asioinnin tukipalvelujen tuottamiseen liittyvä sääntely yhteen lakiin. Palvelut rahoitetaan pääsääntöisesti keskitetysti, jotta kynnys käyttää yhteisiä ratkaisuja on mahdollisimman matala ja kumuloituva hyöty saadaan mahdollisimman suureksi ja samalla kevennetään hallintoa. Yhteiset sähköisen asioinnin tukipalvelut laajennetaan julkisen hallinnon organisaatioiden lisäksi mahdollisimman pitkälle myös yritysten käyttöön.

Jatkuva palvelu tuotetaan tietoturvallisena, testattuna ja julkishallinnon kokonaisarkkitehtuurin mukaisena palveluna. Jatkuvan palvelun kokonaisuus perustuu avoimiin rajapintoihin, jotka suunnitellaan ja tuotteistetaan kehittäjäystävälliseksi. Avoimen lähdekoodin ratkaisujen päälle voidaan kehittää kehittäjäyhteisötoimintaa, josta saataisiin myös kontribuutiota palvelujen kehittämiseen.

Uudenmaan liitto pitää lain lähtökohtia ja esityksessä kuvattua toimintatapaa varsin kannatettavina.

Lakiluonnoksessa on otettu kattavasti huomioon eri osapuolten velvollisuudet koskien erityisesti palveluntuottajia ja käyttäjäorganisaatioita, jotka ovat keskeiset tahot lain toimeenpanossa. Viranomaisten lisäksi käyttäjäorganisaatiot voivat olla myös yksityisiä toimijoita, mikä on otettu huomioon käyttäjien velvollisuuksien ja vastuiden sääntelyssä. Edellä mainittu vastaa Sipilän hallituksen valmisteleman maakuntauudistuksen perusajatusta hyvin. Lisäksi luonnoksen lähtökohtana on kansallisen kokonaisarkkitehtuurin näkökulma, joka myös on hallituksen uudistuksen keskeisiä tavoitteita. Luonnoksessa on panostettu tietosuojaan kattavasti ja otettu huomioon myös häiriö- ja muut poikkeustilanteet. Tietoturvallisuuden merkitys onkin korostunut käsiteltäessä muun muassa sosiaali- ja terveystietoja.

Luonnoksessa olevat säännökset ovat osittain erittäin yksityiskohtaisia ja siksi olisi kannatettavaa harkita, tulisiko ainakin osasta niitä säätää asetuksen

Uudenmaan liitto // Nylands förbund // Helsinki-Uusimaa Region
Esterinportti 2 B • 00240 Helsinki • Finland
+358 9 4767 411 • toimisto@uudenmaanliitto.fi • uudenmaanliitto.fi

tasolla. Asetustasoisella säännöksellä olisi myös mahdollisuus ottaa joustavammin huomioon parhaillaan laadittavana olevasta maakuntalainsäädännöstä johtuvat muutokset.

Kunnallisten viranomaisten käyttövelvoitteesta

5§ Tukipalvelujen käyttö julkisessa tehtävässä *Kunnalliset viranomaiset ovat lakisääteisten tehtäviensä osalta velvoitettuja käyttämään määrättyjä tukipalveluita, kun tukipalvelu on käytettävissä ja kyseistä tukipalvelua vastaavan itsenäisesti hankitun palvelun palvelusopimus on päättynyt.*

Hallituksen esitys oli lausuntokierroksella loppuvuodesta 2015. Lausuntojen yhteenvedossa on todettu, että kuntien käyttövelvoitteesta olisi syytä säätää vasta itsehallintoalueiden perustamisen yhteydessä 1.1.2019, siihen saakka kunnilla tulisi olla käyttöoikeus. Uudenmaan liitto katsoo, että tämä tulisi sisällyttää lakiehdotukseen.

Uudenmaan liiton tehtäväkenttään ei tällä hetkellä kuulu suoria kansalaisille tarkoitettuja sähköisiä asiointipalveluita. Uudenmaan liitto vastaa maakuntauudistuksen valmistelun koordinoinnista Uudellamaalla ja huolehtii, että valmistelutyössä otetaan huomioon tämän lakiesityksen sisältö sekä käyttövelvoitteet tulevan maakunnan tehtäviä ja tietojärjestelmiä suunniteltaessa.

Juha Eskelinen
maakuntajohtajan varamies

Paula Autioniemi
hallinto- ja talousjohtaja

Jakelu

Eduskunnan hallintovaliokunta
UML / Kirjaamo